

prodlužitelné (§ 6 tr. ř.), a to jen ve prospěch obžalovaného, který zmeškal lhůtu k opovědi (pokud se týče ku provedení) opravného prostředku proti rozsudku (S t o r c h, Řízení trestní, II., str. 583).

V případech, kde se dodatečně dokazuje, že lhůta nebyla vůbec zmeškána, je tudíž navrácení v předešlý stav pojmově vyloučeno.

Ostatně se žadatelce připomíná, že ani při opačném výkladu zákona nebylo by lze navrácení v předešlý stav povolit, poněvadž podle ustálené judikatury nelze návrh na navrácení v předešlý stav ospravedlniti nedopatřením obhájcovy kanceláře (rozh. č. 390, 454, 630 Sb. n. s. tr.). Nejvyššímu soudu jako soudu zrušovacímu neušlo při tom ojedinelé odchýlné rozhodnutí č. 3001 Sb. n. s. tr.

Jen mimochodem se poukazuje na to, že soud zrušovací při svém rozhodnutí ze dne 23. března 1937 samozřejmě prozkoumal spisy i věcně s hlediska ustanovení § 290, odst. 1 tr. ř. a § 362 tr. ř. (rozh. č. 482, 698 Sb. n. s. tr.).

### Čís. 6000.

K §§ 335, 337 tr. zák.

Za tmy a mlhy musí řidič silostroje voliti rychlost dovolující mu zastaviti na vzdálenost, na kterou je právě silnice před ním osvětlena a tudíž také seznatelná možná překážka jízdy.

Povoz, jedoucí po silnici týmž směrem jako silostroj, je, byť i byl úplně neosvětlen, překážkou jízdy, na niž musí normálně opatrný řidič pamatovati.

Jízda rychlostí 40 až 60 km za hodinu po pravidelně frekventované státní silnici v době noční, za deště a mlhavého počasí, děje se za okolností zvláště nebezpečných ve smyslu § 337 tr. zák.

Jedou-li silostroje za sebou, musí řidič zadního z nich jeti za předním v takové vzdálenosti a takovou rychlostí, aby mohl reagovati na jeho jízdu a včas ještě před ním zastaviti, kdyby přednímu silostroji něco překáželo v jízdě; mimo to nesmí se k němu přiblížiti tak, aby ho mohl svými světly oslniti.

Nevidí-li řidič na cestu, jsa oslněn světly vozidla za ním jedoucího, musí vůz ihned zastaviti.

Že se některá skutečnost nedala zjistiti, možno říci teprve tehdy, byly-li všechny důkazy náležitě probrány a vyčerpány všechny možnosti přicházející v úvahu pro posouzení spolehlivosti příslušných důkazů a nelze-li ani pak vysvětliti rozpor mezi jednotlivými skupinami důkazních prostředků.

(Rozh. ze dne 16. října 1937, Zm I 1043/36.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu, jímž byli obžalováni A. a B. podle § 259, č. 2 tr. ř. zproštěni obžaloby, podané na ně pro přečin proti bezpečnosti života podle §§ 335, 337 tr. z., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný, ohledně obžalovaného B. vrátil věc

soudu první stolice, aby ji znova projednal a rozsoudil, kdežto ohledně obžalovaného A. rozhodl ihned ve věci samé a uznal ho vinným podle obžaloby.

### Z d ů v o d ů:

Zmatečná stížnost, uplatňující důvody zmatečnosti podle č. 4, 5, 9 a) § 281 tr. ř., je odůvodněná.

Podle zjištění rozsudku vytvořila se za jízdy obžalovaných v kritickém okamžiku taková situace, že po státní silnici směrem od M. k N. jela bryčka O., za ní auto řízené obžalovaným A. a za ním auto, jež řídil obžalovaný B. Proti nim přijíždělo po téže silnici auto P. Tato situace vyvrcholila ve výsledek, předpokládaný §§ 337, 335 tr. z., tím, že auto A. narazilo levým předním kolem, po případě blatníkem na pravé zadní kolo bryčky, čímž byly vyhozeny osoby v bryčce sedící, totiž O., R. a S., na zemi. Na to dostalo auto A., jak rozsudek dále zjišťuje, smyk, zajelo na pravou stranu silnice a zastavilo se nárazem na letografní tyč, kterou přerazilo. Obžalovaný B. zajel — vida nepatřičnou jízdu A. — na pravou stranu silnice, odtud do středu, kde najel na auto P. Vyličená událost měla za následek smrtelné zranění R. a těžké zranění O. a P., kteréžto poslední bylo způsobeno nárazem vozidla B. na auto P. Obžalobou bylo tvrzeno, že obžalovaný A. zavinil vymrštěním R. z bryčky její těžké zranění, načež obžalovaný B. přejel ji svým vozem a přivodil jí zranění smrtelné.

Rozsudek uvádí, že se jízdní rychlost obou obžalovaných nedala zjistiti vzhledem k odporujícím si výpovědím svědků, které však jednotlivě neuvádí a ani přibližně nehodnotí. Dospívá jen k přesvědčení, že rychlost jízdy obou vozidel mohla činiti asi 40—60 km/hod, že však také mohla býti i menší. Dále zjistil rozsudek, že P. stlumil světlo, když se blížil ke bryčce — na jakou vzdálenost, rozsudek neuvádí — načež také A. učinil totéž, nikoli však obžalovaný B. V okamžiku, kdy stlumil A. světla, zmírnil tento obžalovaný též jízdní rychlost buď odebráním plynu nebo i brzděním. Podle dalšího zjištění rozsudku najel však již v tomto okamžiku na bryčku.

Rozsudek zprošťuje obžalovaného A., jak lze vyčísti z jeho odůvodnění, ježto 1. rychlost jeho jízdy před nárazem na bryčku nebyla příliš veliká nebo zakázaná, neboť rychlost 40 km/hod., po případě ještě menší, je při plném osvětlení i za mlhavého a deštivého počasí a ve tmě přípustná, 2. obžalovaný učinil zadost opatrnosti, jež se požaduje od spolehlivého řidiče, tím, že zmírnil rychlost po stlumení světel, 3. i kdyby snad byl jel obžalovaný před tím, než došlo k nárazu na bryčku, vlastně ke stlumení světel, větší rychlostí, není toto jednání v příčinné souvislosti s výsledkem, který pak nastal, 4. obžalovaný neviděl bryčku a nemohl ji viděti. Předpoklad posléz uvedený je patrně opřen o zjištění, že bryčka byla osvětlena lucernami na svíčky umístěnými jen vpředu, které vrhaly světlo dopředu a na strany, nikoli též dozadu. Mimo to uvádí rozsudek, že obžalovaný nemohl po stlumení světel viděti na silnici téměř nic, ježto jednak »prostředí světla ozařuje málo jízdní dráhu«, jednak obžalovaný B. nestlumil světla a vrhal kužel světla na ochranné

sklo automobilu A., takže se světlo odráželo a i A. oslepovalo. Nálezací soud má za to, že příčinou celé vyličené události a tím následků s ní spojených byla neopatrnost majitele, po případě kočího bryčky, který se pohyboval po silnici bez řádného osvětlení, nemaje ani takové zařízení na zádi bryčky, jaké je předepsáno u jízdních kol, které totiž odráží barevně paprsky na ně dopadající, a bylo by upozornilo A., že něco jede před ním a umožnilo mu tak zajetí do prava.

Stížnosti státního zastupitelství je přisvědčiti co do obžalovaného A., již pokud uplatňuje důvod zmatečnosti podle č. 9 a) § 281 tr. ř., neboť skutkové okolnosti rozsudkem zjištěné a obžalovaným samým doznané naplňují při správném výkladu zákona skutkovou podstatu souzeného trestného činu.

Právní závěr rozsudku, týkající se obou obžalovaných, že jízdní rychlost 40 km/hod. nebyla při plném osvětlení vozu zakázaná nebo nepřípustná ani za tmy, mlhy a deště, je při nejmenším ve své všeobecnosti, jak byl v rozsudku vysloven, neopodstatněný a mylný. V době činu byly v platnosti o jízdě motorových vozidel předpisy § 12 vládn. nař. č. 107/1932 Sb. z. a n. Podle odst. 1 uvedeného ustanovení byla stanovena nejvyšší rychlost jen pro jízdu uzavřenými osadami pro veškerá vozidla a dále pro autobusy a nákladní automobily i na otevřené silnici. Předpisy o nejvyšší rychlosti neplatily tudíž, jak rozsudek mylně za to má, pro jízdu obžalovaného, jenž řídil v době srážky osobní vůz mimo uzavřenou osadu. Avšak podle § 12, odst. 2 cit. nař. byla přípustná za všech okolností jen taková rychlost, která umožňovala řidiči, aby byl jejím pánem, aby měl vozidlo ve své moci, a aby bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožována. Ovládatelností vozidla je rozuměti vládu nad pohybem vozidla a možnost zastaviti ihned v případě potřeby, t. j. ještě před překážkou. Má-li řidič včas zastaviti před překážkou své jízdy, musí přirozeně jeti tak, aby mu volená jízdní rychlost umožňovala vůbec postřehnouti překážku své jízdy, neboť na možnou překážku jízdy musí řidič podle povahy věci vždy pamatovati. Paragraf 12, odst. 3 cit. nař. předpisuje, že je třeba jízdu přiměřeně zvolniti a je-li třeba, vozidlo, po případě i motor zastaviti, zvláště když mlha i při osvětlení cesty brání náležitému rozhledu do dálky a vůbec vždy, kdy je třeba zvýšené opatrnosti, aby bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožena. Na jakou míru má býti jízdní rychlost zmírněna, resp. kdy má řidič povinnost zastaviti vozidlo vůbec, závisí na okolnostech případu, zvláště tudíž na hustotě mlhy a na ní závislé přehlednosti silnice. Aby se bylo podle možnosti při jízdě autem za tmy, deště a mlhy vyvarováno ohrožení bezpečnosti osob a majetku, jemuž čelí předpis § 335 tr. z. a zvláště vyhlášené bezpečnostní předpisy — jichž význam spočívá v tom, že mají zprostředkovati řidiči předvídatelnost nebezpečí — musí míti řidič možnost postřehnouti, co se děje na silnici, aby byl náležitě orientován, zda není v nejbližších okamžicích před ním překážka. Poněvadž možnost postřehu a orientace je omezena jen na úsek silnice, který je viditelný dostatečně v záři osvětlovacího zařízení, musí řidič voliti za tmy a mlhy takovou jízdní rychlost, která by mu dovolovala zastaviti na vzdálenost, na kterou je právě silnice před ním dostatečně osvětlena a tudíž také

seznatelná možná překážka jízdy. Musí tudíž podle okolností jeti rychlostí nejmenší, po případě, vyžaduje-li toho situace, vozidlo vůbec zastaviti, vidí-li před sebe jen nedostatečně nebo nevidí-li před sebe vůbec.

Z odůvodnění rozsudku, který se sice zmiňuje o bezpečnostních předpisech, týkajících se jízdy, aniž však je uvádí, není patrné, zda si byl soud vědom hořejších předpisů. V každém případě byly jím nesprávně vyloženy, jestliže rozsudek uvádí, že byla přípustná určitá rychlost vyjádřená v km/hod. i za tmy, mlhy a deště, ač nezjistil a nevedl zároveň také, že vozidla byla při této rychlosti ovládatelná ve smyslu právě vyloženém.

Obžalovaný jel podle zjištění rozsudku mezi 5. a 1/2 6. hod. odpolední v prosinci po státní silnici, tudíž po významné dopravní spojnici v době, kdy podle zkušenosti je pravidelný dopravní ruch. Jízda se dala, jak rozsudek zjišťuje, nejen za tmy (nejméně hodinu po západu slunce), nýbrž nad to za počasí mlhavého a deštivého. Jízda obžalovaného A. v místě a době srážky spadala tudíž pod předpis § 12, odst. 3 nař. č. 107/1932 Sb. z. a n. Bylo proto povinností obžalovaného, aby přizpůsobil svou jízdu těmto mimořádným poměrům, jel se zvýšenou opatrností a volil takovou rychlost, která by mu dovoľovala zastaviti na vzdálenost, která byla dostatečně osvětlena světelným zařízením jeho vozu, byla-li účinnost světelných paprsků vrhaných světlomety jeho auta — jež mají podle § 5, odst. 2 nař. č. 107/1932 Sb. z. a n. osvětliti účinně cestu na vzdálenost 100 m a jsou-li stlumená, na vzdálenost nejmeně 25 m — zeslabena mlhou a deštěm. Když pak k těmto již o sobě nepříznivým podmínkám jízdy přistoupila ještě okolnost další, totiž oslnění obžalovaného světly auta za ním jedoucího, zjištěná rozsudkem, jakož i okolnost, že byl nucen stlumiti obvyklá světla vzhledem k automobilistovi přijíždějícímu s opačné strany, takže obžalovaný »téměř nic neviděl«, bylo příkazem řidičské opatrnosti, vyplývající ze současného působení těchto zvláštních poměrů obžalovanému známých, které byly ovšem výjimečně proti pravidelným okolnostem, nikoli však zjevem zcela neobvyklým, mimořádným a náhodným, který by směl překvapiti průměrného řidiče, a z uvedeného předpisu zvláště vyhlášeného, ba i z obecných následků každému průměrnému člověku poznatelných, aby obžalovaný snížil ihned rychlost na takovou míru, která by mu umožňovala postřehnouti možnou překážku, tudíž po případě na nejnižší míru, kterou mu dovoľovalo technické zařízení jeho vozu, a v případě, že neměl, jak rozsudek za to má, vůbec žádného rozhledu před sebe nebo téměř žádného, aby dočasně zcela zastavil vozidlo.

Ve smyslu § 335 tr. z. jedná nedbale a zavinuje škodný výsledek každý, kdo poznává neb aspoň může poznati, že jeho jednání je s to, aby způsobilo nebo zvětšilo nebezpečí uvedené v § 335 tr. z. K subjektivní skutkové podstatě souzeného přečinu stačí tudíž, i když si pachatel trestného jednání nebo opominutí neuvědomil nebezpečí s tím spojené, třeba jen z nedostatku povinné péče, které má použití každý normálně myslící a chápající člověk vzhledem k povaze činu a k daným okolnostem, a bylo-li nebezpečí poznatelné při této obvyklé pozornosti.



Při tom se nepředpokládá, aby pachatel mohl předvídati určité jím způsobené nebezpečí, nýbrž stačí, že mohl předvídati při uvedené průměrné opatrnosti možnost nebezpečí, poznati všeobecně nebezpečnou povahu svého jednání, třebaže nemohl seznati, ve kterém okamžiku jednání vyvrcholí poznaná nebo poznatelná možnost nebezpečí ve skutečné nebezpečí (bezprostřední ohrožení) (Sb. n. s. č. 4770). Povož jedoucí týmž směrem na silnici, byť i byl úplně neosvětlen, čehož však v souzeném případě nebylo, je překážkou jízdy, na kterou musí pamatovati průměrně opatrný řidič silostroje, zvláště jede-li, jako obžalovaný, na oživené silnici, za temnoty a za mlhavého a deštivého počasí. Seznatelnost nebezpečí pro bezpečnost lidí vůbec musel pak obžalovanému zprostředkovati také předpis odstavce 3 § 12 cit. nař., jehož neznalostí se nemůže obžalovaný hájiti (§ 233 tr. z.). Když pak obžalovanému bylo seznatelné nebezpečí pro statky uvedené v § 335 tr. z., bylo na něm, aby učinil vše, co vyžadovala situace, za které jel, a co mu výslovně ukládaly předpisy zvláště vyhlášené za účelem odvrácení tohoto nebezpečí, t. j. aby jel takovou rychlostí a tak opatrně, aby mohl spatřiti překážku jízdy na vzdálenost, odpovídající brzdě dráze použité jízdní rychlosti, a býti tak pánem rychlosti. Neviděl-li obžalovaný pro oslnění na cestu vůbec, stala se jeho další jízda nejen nejistou, nýbrž nepřijatelnou, a bylo na něm, aby použil nejzazší opatrnosti a zastavil účinným brzděním ihned vozidlo.

Pokud rozsudek ve svých vývodech vyslovuje, že by zastavení vozidla obžalovaným A. v tomto případě, který sám označuje za výjimečný — obžalovaný sám doznal, že chtěl zastaviti — bylo nerozumné a neúčelné a odporovalo by intencím našich zákonů a nařízení, stačí prostě poukázati jednak na jasný předpis § 12, odst. 3 nař. čís. 107/1932 Sb. z. a n., který byl v době činu platný a závazný pro obžalovaného a z něhož bylo také soudu vycházeti při úvaze o zavinění obžalovaného, jednak na výsledek, k němuž vedlo nedbání tohoto předpisu obžalovaným. Zvláště vyhlášenými předpisy o jízdě nezamýšleli ovšem jejich autoři znemožniti provoz automobilů ani v noci, ale zajisté upravit jejich používání tak, aby jím nebyla ohrožována bezpečnost osob a majetku. Úvahy rozsudku, v nichž je dovozována neudržitelnost a nemožnost požadavku zastavení vozidla na silnici za situace, do jaké se dostali obžalovaní v souzeném případě, svědčí o tom, že byl prvému soudu předpis § 12 nař. č. 107/1932 Sb. z. a n. cizí.

Zavinění majitele povozu, spočívající podle mínění rozsudku v tom, že neosvětlil bryčku světlem viditelným také zezadu, mohlo by obžalovaného zbaviti viny jen tehdy, kdyby bylo výlučné, a kdyby šlo o jednání pro obžalovaného nevypočitatelné a neodvratitelné. Toho však tu nebylo. Není proto třeba uvažovati blíže, do jaké míry jsou oprávněny závěry rozsudku na neopatrnost kočího nebo snad majitele bryčky vzhledem k předpisu § 9 siln. ř. pro Čechy z 16. června 1866, čís. 47 zem. zák. a vzhledem k vyhlášce zem. presidenta v Praze ze dne 18. ledna 1934, č. 644.235 — 23/6665 ai 933. (Zemský věstník pro Čechy, roč. 1934, částka 2.).

Obžalovaný jel rychlostí 40—60 km/hod. v čas, který dlužno označiti za noční, po státní silnici v době, kdy je pravidelně oživena, za

deštivého a mlhavého počasí. Pro uvedené povětrnostní poměry, které snižují výhled do dálky na silnici a vzhledem k mokrému základu silnice zmenšují účinnost brzdění a mohou přivoditi smyk a vyžadují proto zvýšené opatrnosti, aby nebyla ohrožována bezpečnost osob a majetku, dlužný usuzovati, že se jízda dala za okolností zvláště nebezpečných ve smyslu § 337 tr. z., neboť jimi bylo značně zvýšeno nebezpečí, které je spojeno s použitím automobilů samým o sobě.

Se zaviněním obžalovaného je v příčinné souvislosti především zranění A. utrpěné tím, že byl podle zjištění rozsudku vymrštěn nárazem auta obžalovaného ze své bryčky na zemi, kteréžto zranění je podle zjištění rozsudku těžkým poškozením na těle. Rozsudek dále zjistil, že najetím na bryčku byla vymrštěna a dopadla na silnici i R., která utrpěla smrtelné zranění. Necht' už R. utrpěla dopadem na zemi těžké zranění, jak tvrdila obžaloba a způsobeno jí bylo smrtelné zranění, jemuž podle téhož dne v nemocnici, teprve působením vozu obžalovaného B., nebo třeba jí bylo přivoděno najetím na bryčku a dopadem na zemi jen lehké poškození na těle, o kterýchžto okolnostech chybí bližší rozsudková zjištění, ručí obžalovaný A. trestně za smrtelný výsledek. Neboť jeho jednání a zavinění bylo jednou z příčin, bez níž by nebyla nastala smrt R. a obžalovaný A. dal k možnému přejetí R. autem B. — došlo-li k němu a nenastal-li smrtelný úraz přímo a bezprostředně působením auta — podnět svým kulposním jednáním.

Jsou-li oba uvedené výsledky srážky v příčinné souvislosti se zaviněním obžalovaného, jak právě dovozeno, je již každým z nich naplněna skutková podstata přečinu podle § 335, 337 tr. z. Není proto třeba zkoumati, je-li v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného A. také poškození na těle P.

Poněvadž se zprošťující výrok ohledně obžalovaného A. zakládá na mylném použití zákona, bylo vyhověti odůvodněné zmateční stížnosti státního zastupitelství již z důvodu zmatečnosti podle čí. 9 a) § 281 tr. ř., aniž bylo třeba se zabývati formálněprávními zmatky podle čí. 4 a 5 § 281 tr. ř., zároveň uplatněnými. Skutková zjištění rozsudku opodstatňují při správném výkladu zákona veškeré pojmové znaky skutkové podstaty přečinu podle §§ 335, 337 tr. z. Bylo proto na jejich podkladě rozhodnouti ihned ve věci samé a uznati obžalovaného vinným, jak uvedeno ve výroku.

Odůvodněnou uznati dlužno zmateční stížnost i pokud napadá zprošťující výrok ohledně obžalovaného B.

Obžaloba kladla tomuto obžalovanému za vinu, že zavinil, po případě spoluzavinil svou rychlou a neopatrnou jízdou následky, smrtelné zranění R. a těžké poškození na těle P.

Rozsudek uvádí o rychlosti jízdy tohoto obžalovaného totéž, co u obžalovaného A., a stejně ji také hodnotí. Dále uvádí nalézací soud v rozsudku, že při odporujících si výpovědích svědků nedalo se zjistiti, zda obžalovaný B. chtěl vůbec předjížděti A. v době před srážkou a na jakou vzdálenost jel za ním, a že proto nemá za vyloučené, že vzdálenost ta činila v kritickém okamžiku nárazu auta A. na bryčku 20—30 m. Podle zjištění rozsudku odbočil obžalovaný ze správného směru své

jízdy po levé straně silnice teprve v okamžiku, kdy postřehl nepatřičnou jízdu A. — což bylo asi v okamžiku, kdy dostal A. smyk —, že pak spatřiv, že auto A. jede úplně na pravou stranu silnice, zajel do středu silnice, ve kterémžto okamžiku prý teprve spatřil P-ovo auto, před nímž mu nebylo možno již zastavit, takže na ně najel. Rozsudek usuzuje, že za předpokladu, že obžalovaný B. jel stejnou rychlostí jako A. a držel se za ním v patřičné vzdálenosti, t. j. asi 20—30 m, s plně zářícími reflektory, šlo o normální používání motorového vozidla na silnici, které se nepřičilo žádnému předpisu ani zkušenosti. Najetí obžalovaného A. na bryčku a jeho další jízda, podle níž se zařídil obžalovaný B., a zvláště pád R. před automobil B., byly prý pro tohoto obžalovaného událostí naprosto nepředvídatelnou, protože jde o zjev abnormální. Prvý soud pak ani nedospěl k přesvědčení, že vůz obžalovaného vešel ve styk s R., takže nemá za dānu ani příčinnou souvislost mezi činem tohoto obžalovaného a smrtí uvedené osoby.

Pokud soud vylučuje subjektivní vinu obžalovaného, vytýká stížnost rozsudku právem mylnost s hlediska zmatku podle č. 9 a) § 281 tr. ř. —

Důvodně vytýká stížnost, že první soud neměl při svém právním posouzení na zřeteli, po případě si nesprávně vyložil zvláště vyhlášené předpisy, platné v době činu o jízdě motorových vozidel, a tím nesprávně a nedostatečně posoudil věc, takže skutečnosti rozsudkem zjištěné — pokud lze v případě tohoto obžalovaného vůbec mluvit o nějakém zjištění — neopodstatňují závěr na nedostatek viny obžalovaného.

Poněvadž se jízda obžalovaného B. dala za stejných podmínek jako A., vztahovaly se i na ni předpisy ustanovení § 12 vlād. nař. čís. 107/1932 Sb. z. a n., o kterých byla již řeč.

Z odůvodnění rozsudku vychází, že v rozhodném okamžiku měl obžalovaný B. před sebou na levé straně silnice auto obžalovaného A., na pravé straně protisměrem přijíždějící auto P. Na obou stranách silnice byly tudíž překážky jeho jízdy nehledě k oné bryčce. Rozsudek ovšem uvádí, že obžalovaný uviděl řečenou překážku na pravé straně až v posledním okamžiku. Soudu bylo však uvažovati, zda ji obžalovaný alespoň mohl již dříve uzříti při náležité opatrnosti, zvláště měl-li rozžata plná světla, což rozsudek předpokládá, nehodnotiv opačné tvrzení obžalovaného, nehledě k tomu, že obžalovaný opětovně doznal, že spatřil auto P. na velikou vzdálenost, takže není patrné, oč je opřen předpoklad rozsudku, že obžalovaný auto P. uviděl až v posledním okamžiku.

Prvý soud má ovšem za to, že obžalovaný B. zajel na pravou stranu silnice jen z příčiny nepochopitelného manévrování spoluobžalovaného A. Než tato nepatřičná jízda A. měla a musila zprostředkovati obžalovanému vědomí — a to už podle obecných následků seznatelných každému normálnímu člověku, podle zkušeností průměrného řidiče a podle předpisu § 12 nař. čís. 107/1932 Sb. z. a n., že může býti jeho další jízdou, zvláště pak jízdou dosavadní rychlostí ohrožena bezpečnost osob. Bylo proto jeho samozřejmou povinností, ostatně uloženou mu

v § 12, odst. 3, poslední věta cit. nař., aby ihned nejen zmírnil rychlost, nýbrž učinil vše možné k zastavení vozu. Rozsudek neposuzuje vinu obžalovaného s tohoto hlediska uváděje jen, že obžalovaný zajel na pravou stranu pro počínání A. a že nemohl zastavit před autem P., poněvadž je spatřil v posledním okamžiku, a na takovou nepatrnou vzdálenost, že mu již nebylo možno vůz zastavit. Že by obžalovaný brzdil a pokusil se zastavit vůbec vůz ihned, rozsudek nezjišťuje, ač nelze vyloučiti, že, kdyby byl obžalovaný učinil v úvahu přicházející opatření, byl by býval s to, zastavit vůz, když ne před R., tedy tak, aby nenajel na auto P., nebo aspoň nikoli takovou silou, následkem které byl P. zraněn.

Zodpovědnost obžalovaného nelze ostatně posuzovati od okamžiku, kdy skutečně postřehl nebo postřehnouti měl srážku vozu A. s bryčkou, nýbrž již od okamžiku, kdy pro něho bylo seznatelné, že může svou jízdou ohroziti bezpečnost lidí vůbec, nikoli tudíž jen osob sedících v bryčce. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný jel za autem spoluobžalovaného A. a obžalovaný B. doznal, že tato jízda trvala delší dobu. Z požadavku voliti takovou rychlost jízdy, aby řidič byl jejím pánem, plyne, že řidič zadního vozu musí jeti za předním vozem takovou rychlostí a v takové vzdálenosti, aby mohl na jeho jízdu reagovati a zastavit, kdyby tomuto vozidlu něco v jízdě překáželo, ještě před ním. Tento požadavek byl v souzeném případě tím zřejmější, že se jízda dala za mlhavého a deštivého počasí, tedy za poměrů, vadících nejen zadnímu automobilistovi, nýbrž i přednímu v dostatečném rozhledu, a když i na pravé straně silnice byla překážka, takže se tam nemohl obžalovaný B. uchýliti bez ohrožení bezpečnosti osob. Kdyby se byl obžalovaný B. zachoval podle této opatrnosti, tudíž jel skutečně v patřičné vzdálenosti za A., bylo by mu bývalo možno patrně zastavit před R., padla-li na zemi na místo v úrovni auta A., tím spíše pak před vozem P. Rozsudek sám uvádí sice, že vzdálenost mezi oběma vozy byla patřičná, za takovou má vzdálenost 20—30 m. Není však z jeho odůvodnění zřejmo, jaký význam přikládá pojmu patřičná vzdálenost, a nelze také mluvit o přiměřené vzdálenosti ve smyslu právě naznačeném, je-li posuzována jen prostorově beze zřetele na rychlost jízdy. Nemohl-li tudíž snad obžalovaný B. ani při náležité opatrnosti zastavit včas — odůvodnění rozsudku nevylučuje však zcela ani opak — když seznal přímé nebezpečí, t. j. po nárazu auta A. na bryčku, poukazuje tato okolnost k tomu, že jel už před uvedeným okamžikem rychlostí, byť i jinak nezakázanou, ale vzhledem k poměrům, za nichž se pohyboval na silnici v kritickém místě a v kritickém okamžiku, nepřípustnou.

Skutečnost a úvahy, které položil soud za základ osvobozujícímu rozsudku, neodůvodňují tudíž při správném výkladu zákona tento výrok, naopak připouštějí závěr, že obžalovaný zavinil (spolu alespoň některý z výsledků, který později nastal.

Zda je dána nedbalost obžalovaného v tom či onom ohledu z oněch, které byly výše naznačeny, nelze posouditi při neúplných a nedostatečných skutkových zjištěních rozsudku, který uvádí o všech okolnostech rozhodných pro posouzení, že se nedaly zjistiti, ač zřejmě nevyčerpal

všechny možnosti, které mu umožňovaly přesnější a spolehlivější zjištění.

Stížnost v tomto ohledu důvodně vytyká rozsudku také zmatečnost podle čís. 5 § 281 tr. ř., zejména vzhledem k závěru rozsudkovému, že nebylo možno zjistiti, zda obžalovaný B. najel na R. nebo ji přejel. Soud neuvěřil v tomto ohledu posudku znalce inž. T., který udal podle obsahu svého písemného posudku, jenž sice došel soudu až po vynešení rozsudku, jehož obsah však byl přednesen při hlavním přelíčení, jak je zaznamenáno v protokolu, že podle způsobu zranění R. byla tato zasažena autem obžalovaného B., byvši před tím vymršťena na silnici. Rozsudek nepokládá názor znalců pro sebe za směrodatný a přesvědčivý, poněvadž znalec není lékařem, nýbrž technikem. Při tom se však soud nepokusil objasniti si věc znalcem lékařem, měl-li pochyby o důvodnosti posudku znalce inž. T. a v podstatě s ním shodného posudku znalce inž. T. — — —

Nelze předem vyloučiti, kdyby byl prvý soud řádně hodnotil tyto výpovědi ve spojení s pitevními nálezy, z něhož se podává, že R. utrpěla mnohonásobnou zlomeninu žeber, zhmoždění mozku a známky otřesu mozku, roztržení obou plic a jater, a ve spojení s posudkem znalce inž. T., jenž vysvětlil, proč má za to, že R. nebyla přejeta autem A., že by byl dospěl k přesvědčení, že obžalovaný B. najel na R. po případě ji smýkal před sebou a tak jí způsobil smrtelné zranění, zvláště když sám rozsudek netvrdí, že R. byla přejeta autem A. Jde tudíž o okolnosti rozhodné pro posouzení příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaného B. a smrtí R., kteroužto náležitost skutkové podstaty přečinu podle § 335, 337 tr. z. rozsudek vylučuje. Odůvodnění rozsudku, jenž uvádí, že nemohl zjistiti přejetí ženy autem B., poněvadž si odporovaly výpovědi svědků, nehoví předpisu § 258, odst. 2 tr. ř. a § 270, čís. 5 tr. ř., podle nichž má soud důkazy zkoumati jednotlivě i v jejich vnitřní souvislosti a stejně tak se vysloviti v odůvodnění rozsudku o důkazech, které si odporují, proč věří jedném a nikoli druhým. Teprve jsou-li důkazy ty náležitě probrány a vyčerpány všechny okolnosti, které mohou přijíti v úvahu při posouzení spolehlivosti příslušných důkazů, a nelze-li rozpor mezi skupinami důkazních prostředků vysvětliti, možno tvrditi, že se ta která skutečnost nedala zjistiti. Soud si však nesmí ulehčovati práci tím, že již, jakmile si výpovědi odporují, vysloví prostě, že nebylo lze určitou skutečnost zjistiti, jak to činí rozsudek nejen ohledně okolnosti, o kterou právě jde, nýbrž i ohledně rychlosti jízdy a skutečnosti, zda B. předjížděl nebo chtěl v kritickém okamžiku předjížděti a v jaké vzdálenosti jel za autem A-ovým. V ohledu posléze uvedeném zprošťuje soud obžalovaného A viny proto, že byl B-em oslněn, aniž na druhé straně uvažuje, nezavinil-li B. srážku též tím, že oslnil A. a přiblížil se k němu na vzdálenost, na kterou ho mohl oslniti úplně a tím snad na vzdálenost nepatřičnou.

Skutková podstata přečinu podle § 337 tr. z. byla by naplněna již zjištěním příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaného B. a zraněním P., o kterém rozsudek uvádí, že bylo těžké. Než v tomto směru

neskýtají výsledky hlavního přeličení spolehlivý podklad pro závěr, že šlo o těžké poškození na těle, a z rozsudku, který se spokojuje jen povšechným výpočtem průvodních prostředků v úvodu odůvodnění, aniž je zvláště hodnotil, když si odporují, není patrné, na jakém podkladě dospěl k závěru, že jde u P. o těžké poškození na těle.

Zmateční stížnosti odůvodněné i ohledně obžalovaného B. bylo proto vyhověti již z uvedených důvodů, aniž se bylo třeba zabývatí dalšími jejími výtkami. Napadený rozsudek stížený vadami, pro které nelze rozhodnouti ve věci samé, bylo zrušiti jako zmatečný a vrátiti věc prvému soudu k novému projednání a rozhodnutí. Při něm bude na soudu nalézacím, aby vedle náležitého probrání celkového skutkového děje v rozsudku vhodným způsobem (výslechem znalců lékařů) zjistil, zda-li zranění obsažená v posudku o pitvě nebo některá z nich povstala pádem na zemi, či přejetím a smýkáním vozem, dále aby, pokud to bude možno, přesně zjistil, zda byla či nebyla R. přejeta již autem A., resp. smýkána tímto, zejména zda mohla vůbec dopadnouti před kola auta A. a dále, aby přesně zjistil stupeň zranění P.

#### Čís. 6001.

**Pre prípad, keď bol pachateľ už podmiennečne odsúdený a v skúšobnej lehote bol znova odsúdený, a to pre čin spáchaný pred prvým — podmiennečným — rozsudkom, rozhodne súd menovaný v § 518 tr. p. v medziach §§ 1 a 2 zákona č. 562/1919 Sb. z. a n. o tom, či má byť podmiennečne odložený trest úhrnný alebo nie.**

**Porušenie tejto zásady rozhodnutím o podmiennečnom odsúdení mimo pokračovania podľa §§ 517, 518 tr. p. zakladá zmätok podľa § 384, č. 4 tr. p.**

(Rozh. zo dňa 16. októbra 1937, Zm III 166/37.)

Na j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. a spol. pre zločin krivej prisahy, v dôsledku zmätočnej sťažnosti obžalovaného A. z úradnej povinnosti na základe dôvodu zmätočnosti podľa § 384, č. 4 tr. p. zrušil usnesenia oboch nižších súdov v celom rozsahu s celým pokračovaním a vrátil vec krajskému súdu s úpravou, aby podľa § 6, č. 4 zák. č. 562/1919 Sb. z. a n. a §§ 517, 518 tr. p. vymeral po vyžiadaní návrhu verejného žalobcu, alebo odsúdeného (§ 518, odst. 1 tr. p.), úhrnný trest a rozhodol o tom, či má byť podmiennečne odložený trest úhrnný, alebo nie; zmätočnú sťažnosť obžalovaného poukázal na toto rozhodnutie.

#### D ô v o d y:

Zmätočná sťažnosť obžalovaného napáda usnesenie odvolacieho súdu preto, že týmto súdom bolo potvrdené usnesenie krajského súdu v M. (na Slovensku), ktorým obžalovanému jednak nebol povolený podmiennečný odklad výkonu trestu uloženého mu rozsudkom tohože kraj-